

"Ja, jeg tror, at han opstod fra de døde. Men bliv mig fra livet med al den snak om biologi og fysik."

***Biskop Peter Skov-Jacobsen
i Kristeligt Dagblad***

Formanden skriver

Præsten og pressen

Af Per Bucholdt Andreassen, formand for Præsteforeningen

Det vakte stor opstandelse, da Jyllands-Posten på selv juledagsmorgen kunne bringe en nyhed på forsiden af avisen med overskriften: »Præster tror ikke på, at Jesus genopstod«.

Nyheden var en journalistisk konstruktion. Morgenavisens redaktion havde tidligere besluttet, at man skulle have noget om kirker og præster ved juletid. Det er altid oplagt stof ved højtiderne, hvor nyhedsstrømmen går på standby. Derfor bestemte man sig for at udsende et spørgeskema til landets godt 2000 præster. Skemaet indeholdt en række ja/nej-spørgsmål, som man teologisk set reelt ikke bare kan svare ja eller nej til uden at gå på kompromis med sit fag. Selv om der var mulighed for at komme med uddybende kommentarer, afspejler spørgsmålene i sig selv en noget simplificeret opfattelse af det kristne trosgrundlag.

Forløbet fortæller noget meget vigtigt: De journalistiske arbejdsmetoder er ikke længere alene at afspejle det, der faktisk sker i det omgivende samfund og forholdene sig formidlende og kritisk til det. Nej – journalisterne skaber også selv nyhederne, ellers er der ikke nok til at fylde i nyhedsstrømmen 24/7.

Missionen lykkedes

Det er en del af vores pastorale DNA at være lyttende, imødekommende, åbne og

tillidsfulde. Derfor svarede omkring 800 præster på spørgeskemaet – så godt som de nu kunne under de givne betingelser. En håndfuld svar var så journalistisk interessante, at redaktion greb fat i dem og eksponerede dem i juleavisen. Missionen lykkedes; avisen fik årets julehistorie: »Præster tror ikke på, at Jesus genopstod«.

Det gejstlige tilsyn og ikke journalistikkens folkedomstol

Historien har nu været på mediedagsordenen i en måned og har også medført, at det gejstlige tilsyn er trådt i funktion og har taget sig af sagens tjenstlige konsekvenser for den kollega, der især blev eksponeret i pressen.

Det er vi som præsteforening trygge ved. Det er netop det gejstlige tilsyn, og ikke en folkedomstol af kommentatorer, debattører, kolleger og politikere, der har den opgave. Dermed sikres den retssikkerhed, enhver præst har krav på, når han eller hun kommer i problemer af tjenstlig karakter.

Når præsten og pressen mødes

»Nyheden« julemorgen er et eksempel på, hvad der sker, når præsten og pressen mødes. Der har i strømmen af kommentarer været mange og sikkert også velmenende råd om, hvordan de pågældende præster skulle have reageret, hvad de skulle have

sagt og ikke sagt. En enkelt kommentator har endda ment, at Præstforeningen burde gå ud og anbefale sine medlemmer ikke at svare på den slags journalistiske spørgeskemaer. Nu har vi som fagforening ingen intention om at pålægge vores medlemmer en speciel strategi i forhold til pressen, men sagen giver selvfølgelig anledning til at overveje, hvordan vi kan klæde præsterne bedre på i forhold til at håndtere de mediemæssige udfordringer, vi står over for.

Den journalistiske optik

Måske gælder det først og fremmest om at være meget opmærksom på, at de journalistiske betingelser er nogle helt andre end præstens teologiske og akademiske udgangspunkt. For journalisten gælder det om at få en historie, der kan blive en nyhed. Det giver i den journalistiske optik ikke mening at skrive om præster, der tror.

Kan man derimod finde en, der ikke tror, så er forsiden hjemme. Derfor er den journalistiske tilgang til en historie ikke altid præget af indsigt og viden om stofområdet, men mere af, hvordan nyheden kan vinkles, så historien blive skarp og interessant.

Derfor skal man som præst være meget opmærksom på, at man har en meget kort bane at spille på, når man møder pressen.

Journalisten følger sin medbragte dagsorden

Man skal også være opmærksom på, at den journalistiske arbejdsmetode også er at fastholde den historie, man har tænkt sig at skrive. Det gøres ved at stille det samme spørgsmål igen og igen.

Måske i forskellige udformninger, så journalisten kan få det svar, der ønskes. Ikke fordi historien er skrevet på forhånd, men fordi journalistens vinkel er den, som han eller hun går efter.

Der skal derfor være stor argumentationskraft bag, hvis man vil ændre vinklen, så der kan skabes en anden og mere interessant nyhed set med præstens øjne.

Det er altid godt at få det, man er citeret for i dagspressen, til gennemsyn. Så har man mulighed for at præcisere eller rette misforståelser. Det er de fleste journalister villige til. Det er også relevant af få oplyst, hvilken kontekst, man indgår i. Og så skal man være bevidst om, hvilke onelinere, man kan komme til at levere som overskrift til artiklen, hvis man udtaler sig alt for smart.

Et rigtig fornuftigt svar

Det er et dogme i mediesammenhænge at »Ingen kommentar« er »no go«, at det kan man ikke give som svar til journalister. Måske er det et dogme, der er skabt af medierne selv, fordi det ville bryde nyhedsstrømmen, hvis alt for mange gjorde sådan. Det er imidlertid engang imellem et rigtig fornuftigt svar. Især hvis man føler, at man bliver indskibet i et journalistisk projekt, man ikke har lyst til at være en del af.

De sociale medier

Med de mange nye sociale medier er enhver af os blevet vores egen redaktør. Det er også med til at udfordre præstens rolle i medieoffentligheden, når man selv står for publiceringen. Her skal man være opmærksom på, når man poster et synspunkt på Facebook og deler et foto på Twitter, at spørgsmålet om deorum eller bekendelsesgrundlag ikke er suspenderet, når man udtrykker sig. Der skal være plads til debat og frihed til at komme med sin mening, men vi skal måske have mere opmærksomhed på, hvilken betydning ordet kollegialitet har, når vi udtaler os om hinanden, og hvilke tjenstlige konsekvenser et synspunkt kan have for kollegaen, når præsten er i pressen.